

МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ

Львівська пл., 8, м. Київ - 53, МСП 04655, тел.: (044) 272-51-59, факс: (044) 272-08-41
www.minrd.gov.ua; e-mail: kabmin_doc@minrd.gov.ua, gromada@minrd.gov.ua Код ЄДРПОУ 38516786

24.01.2014 № 152/6/99-99-18-09-01-15 На № 15/13 від 04.12.2013

Громадська рада при Міністерстві
доходів і зборів України
пров. Киянівський, 2, к.402,
м. Київ

Про розгляд звернення

Міністерство доходів і зборів України розглянуло лист Громадської Ради України від 04.12.12.2013 №15/13 щодо правомірності застосування штрафних санкцій за несвоєчасну сплату податків у випадках, коли платником суми податків сплачені на рахунок за кодом класифікації доходів бюджету, відмінним від того, за яким в інформаційній системі органів доходів і зборів проведено нарахування належних до зарахування до бюджету коштів, та повідомляє таке.

Статтею 4 Податкового кодексу України (далі – Податковий кодекс) встановлено, що податкове законодавство України ґрунтується, зокрема, на принципі загальності оподаткування, невідворотності настання визначеної законом відповідальності у разі порушення податкового законодавства, фіскальної достатності, соціальної справедливості, рівномірності та зручності сплати податків та зборів.

Податкові періоди та строки сплати податків та зборів встановлюються, виходячи з необхідності забезпечення своєчасного надходження коштів до бюджетів, з урахуванням зручності виконання платником податкового обов'язку та зменшення витрат на адміністрування податків та зборів.

Згідно з пунктом 6.1 статті 6 Податкового кодексу податком є обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку відповідно до цього Кодексу.

Статтею 36 Податкового кодексу визначений податковий обов'язок платника податку, а саме – обчислити, задекларувати та/або сплатити суму податку та збору в порядку і строки, визначені цим Кодексом, законами з питань митної справи. Податковий обов'язок виникає у платника за кожним податком та збором. Відповідальність за невиконання або неналежне виконання податкового обов'язку несе платник податків, крім випадків, визначених цим Кодексом або законами з питань митної справи.

В Україні встановлені загальнодержавні та місцеві податки та збори (пункт 8.1 статті 8 Податкового кодексу).

Відповідно до пункту 9.3 статті 9 Податкового кодексу зарахування загальнодержавних податків та зборів до державного і місцевих бюджетів здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу України (далі – Бюджетний кодекс).

Зарахування місцевих податків та зборів до відповідних місцевих бюджетів також здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу (пункт 10.6 статті 10 Податкового кодексу).

Бюджетним кодексом визначаються правові засади функціонування бюджетної системи України, її принципи, основи бюджетного процесу і міжбюджетних відносин та відповідальність за порушення бюджетного законодавства.

Так, частиною четвертою статті 45 Бюджетного кодексу передбачено, що податки і збори (обов'язкові платежі) та інші доходи державного бюджету зараховуються безпосередньо на єдиний казначейський рахунок Державного бюджету України. Забороняється акумулювати ці платежі на рахунках контролюючих органів (органів, що контролюють справляння надходжень бюджету), за винятком установ України, які функціонують за кордоном (порядок зарахування до бюджету їх коштів визначається окремо Кабінетом Міністрів України).

Єдиний казначейський рахунок – це рахунок, відкритий Державному казначейству України в Національному банку України для обліку коштів та здійснення розрахунків у Системі електронних платежів Національного банку України. Ведення єдиного казначейського рахунку здійснюється відповідно до Положення про єдиний казначейський рахунок, затвердженого наказом Державного казначейства України від 26.06.2002 № 122 (зарєєстровано Міністерством юстиції України 18.07.2002 за № 594/6882).

Єдиний казначейський рахунок об'єднує кошти субрахунків, що відкриті в Державному казначействі України (центральный рівень), управлінням Державного казначейства в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

Функціонування єдиного казначейського рахунку забезпечує: можливість швидкої мобілізації коштів, які протягом дня надходять на рахунки, відкриті в органах Державного казначейства України, та використання їх для проведення бюджетних видатків і здійснення інших операцій, що не суперечать законодавству України; надання інформації органам законодавчої та виконавчої влади за здійсненими на єдиному казначейському рахунку операціями; оптимальні можливості для прийняття представниками законодавчої та виконавчої влади оперативних рішень щодо забезпечення ефективного використання коштів бюджетів.

Частиною п'ятою статті 45 Бюджетного кодексу встановлено, що податки і збори (обов'язкові платежі) та інші доходи державного бюджету визнаються зарахованими до державного бюджету з дня зарахування коштів на єдиний казначейський рахунок державного бюджету України.

Аналогічно, частиною п'ятою статті 78 Бюджетного кодексу встановлено, що податки і збори (обов'язкові платежі) та інші доходи місцевого бюджету визнаються зарахованими до місцевого бюджету з дня зарахування на єдиний казначейський рахунок і не можуть акумулюватися на рахунках органів, що контролюють справляння надходжень бюджету.

Таким чином, законодавством проведено різницю між поняттями „сплата податку” та „зарахування податку”. Сплата податку платником відбувається шляхом подання до установи банку платіжного доручення, тобто платник податку вступає у відповідні податкові правовідносини. Відносини щодо зарахування платежів на єдиний казначейський рахунок є бюджетними правовідносинами і здійснюються вони без безпосередньої участі платника податків і зборів (обов'язкових платежів).

Відповідно до статті 112 Бюджетного кодексу центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів здійснює, зокрема, контроль за бюджетними повноваженнями при зарахуванні надходжень бюджету.

З урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 року №106 „Деякі питання ведення обліку податків і зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів бюджету” та наказу Міністерства фінансів України від 14.01.2011 № 11 „Про бюджетну класифікацію та її запровадження” в органах Державної казначейської служби України відкриті рахунки в розрізі адміністративно-територіальних одиниць та кодів класифікації доходів бюджету, на які платники податків повинні перераховувати відповідні кошти.

Згідно з пунктом 4 Порядку взаємодії між органами Державного казначейства України та державної податкової служби України в процесі виконання державного та місцевих бюджетів за доходами, затвердженого

наказом Держказначейства України, ДПА України від 25.04.2002 № 74/194 „Про затвердження Порядку взаємодії між органами Державного казначейства України та органами державної податкової служби України в процесі виконання державного та місцевих бюджетів за доходами та іншими надходженнями” (далі – Наказ №74/194), інформація про реквізити відкритих (перевідкритих) рахунків для зарахування платежів до державного та місцевих бюджетів, операції на яких здійснюватимуться у термін не раніше 10 робочих днів від дати відкриття (перевідкриття) цих рахунків, надається управліннями та управліннями (відділеннями) Державного казначейства України відповідним органам державної податкової служби України, Державним казначейством України – Державній податковій адміністрації України (в частині рахунків, відкритих на центральному рівні) протягом 3 робочих днів з дня відкриття (перевідкриття) цих рахунків.

Відображення надходжень коштів в рахунок сплати податкових зобов'язань платників податків проводиться в інформаційній системі органів доходів і зборів датою зарахування зазначених коштів на бюджетні рахунки, відкриті в органах Державного казначейства, у день отримання від таких органів відомостей про зарахування та повернення коштів з відповідних рахунків у порядку, встановленому Наказом №74/194.

Відповідно до ст. 110 Податкового кодексу платники податків, податкові агенти та/або їх посадові особи несуть відповідальність у разі вчинення порушень, визначених законами з питань оподаткування та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

Якщо платник податків неправильно заповнив реквізити платіжних документів або спрямував кошти на неправильний код бюджетної класифікації (тобто не на код, за яким повинні бути погашені податкові зобов'язання), то кошти не надійдуть до відповідного рахунку відповідного району, а отже не погаситься сума податкового зобов'язання платника податків.

Крім того, відповідно до п.2.3 глави 2 Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 21.01.2004 за №22 та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 29.03.2004 за №377/8976 (далі – Інструкція) відповідальність за правильність заповнення реквізитів розрахункового документа несе особа, яка оформила цей документ і подала до обслуговуючого банку.

Згідно абзацу другого рядка 15 додатку 8 „Указівки щодо заповнення реквізитів розрахункових документів на паперових носіях, їх реєстрів і заяви про відкриття акредитива” до Інструкції визначено що, під час сплати платежів до бюджету зазначається найменування (повне або скорочене)

відповідної установи, на ім'я якої відкрито рахунки для зарахування надходжень до державного та/або місцевих бюджетів, найменування території та код бюджетної класифікації.

Відповідно до пп. 16.1.4 п. 16.1 ст. 16 Податкового кодексу платник податків зобов'язаний сплачувати податки та збори в строки та у розмірах, встановлених цим Кодексом та законами з питань митної справи.

У разі якщо платник податків не сплачує узгоджену суму грошового зобов'язання протягом строків, визначених Кодексом, такий платник податків притягується до відповідальності у вигляді штрафу в розмірах, визначених ст. 126 Кодексу.

Відповідний структурний підрозділ органу доходів і зборів за порушення граничного строку сплати суми грошового зобов'язання складає та направляє платнику податків податкове повідомлення-рішення за формою „Ш” згідно з Порядком направлення органами державної податкової служби податкових повідомлень-рішень платникам податків, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.11.2012 N 1236.

Відповідно до зазначеного вище, програмне забезпечення Міндоходів України забезпечує єдиний технологічний процес автоматизованої обробки інформації щодо обліку податків та зборів, нарахування штрафних санкцій при несвоєчасній сплаті узгодженого грошового зобов'язання у терміни та розмірах, визначених чинним законодавством.

Разом з тим, з метою забезпечення ефективної організації роботи з надання адміністративних послуг та сервісів наказом Міндоходів від 30.09.2013 № 519 „Про затвердження Концепції та документів для забезпечення ефективної організації роботи з надання адміністративних послуг та сервісів центрами обслуговування платників” затверджено документи, що регламентують діяльність ЦОП, зокрема Технічний регламент ЦОП та Примірне положення про ЦОП.

Пунктом 2.2.4 Технічного регламенту ЦОП передбачено розміщення в ЦОП інформаційних та тематичних стендів для ознайомлення платників з інформацією, щодо діяльності органів доходів і зборів, різних форм оподаткування, порядків обрахування та сплати окремих видів податків, зборів, обов'язкових платежів та ін.

Так, на тематичних стендах групи „Подання звітності (питання декларування)” розміщується, зокрема, інформація щодо рахунків, на які необхідно перераховувати податки, збори (обов'язкові платежі), для самостійного ознайомлення платників. Надання інформації для розміщення на зазначених стендах здійснюється структурними підрозділами органів Міндоходів, до компетенції яких належить адміністрування податків та зборів (обов'язкових платежів).

Також з головної сторінки веб-порталу Міндоходів забезпечено доступ платників до розділу „Бюджетні рахунки”, у якому розміщено інформацію щодо рахунків, на які необхідно перераховувати податки, збори (обов’язкові платежі), у розрізі кожного органу доходів і зборів.

З метою підвищення професійної компетентності працівників, залучених до роботи в ЦОП, на постійній основі проводяться професійні навчання.

Заступник Міністра

А.П. Ігнатов